

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบ
วิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางกาญจนา ณ ลำพูน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-096-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF TRAIT AND FACTOR GROUP CAREER COUNSELING
ON CAREER DECISION MAKING OF MATHAYOM
SUKSA THREE STUDENTS

MRS. KANCHANA NA LAMPOON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-096-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดย นางกาญจนา ณ ลำพูน
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วัชรีย์ ทรัพย์มี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ โคตรจรัส)

.....
(รองศาสตราจารย์วัชรีย์ ทรัพย์มี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัจ โพนิกแก้ว)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ชงกิตติกุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กาญจนา ณ ลำพูน : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (EFFECTS OF TRAIT AND FACTOR GROUP CAREER COUNSELING ON CAREER DECISION MAKING OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.วัชร ทรัพย์มี, 150 หน้า
ISBN 974-633-096-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่ จำนวน 20 คน โดยสุ่มเข้ากลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวม 12 ครั้ง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของ แชมมวล เอ็ช ออซิโพร ใช้การวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพจากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที ปรากฏว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล มีคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพเพิ่มขึ้น และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา.....จิตวิทยา.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##C643112 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY
KEY WORD: TRAIT AND FACTOR GROUP CAREER COUNSELING/CAREER DECISION
MAKING

KANCHANA NA LAMPOON : EFFECTS OF TRAIT AND FACTOR GROUP
CAREER COUNSELING ON DECISION MAKING OF MATHAYOM SUKSA
THREE STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WACHAREE SUPMEE,
150 pp. ISBN 974-633-096-9

The purpose of this research was to study the effects of Trait and Factor Group Career Counseling on career decision making of Mathayom Suksa Three Students. The sample was 20 of Mathayom Suksa Three Students at Nareerat School, Phrae. The subjects were assigned through random sampling into two groups, each group comprising 10 students. The experimental group participated in Trait and Factor Group Career Counseling, 2 session per week, for the total of 12 sessions of one hour and a half each. The researcher conducted the group by herself. The instrument used in this research was Career Decision Scale by Samuel H.Osipow. The pretest-posttest control group design was used.

The t-test was utilized for data analysis. Results indicated that the students participated in Trait and Factor Group Career Counseling showed greater increased significance at the .01 level in career decision scale score than those in the control group.

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาอาทรต่อศิษย์ของ
รองศาสตราจารย์ วัชร ทรัพย์มี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้ความอบอุ่น
และกำลังใจ ให้การปรึกษา คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ ศิษย์
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัจ โปธิแก้ว ที่ได้
กรุณาตรวจแบบทดสอบในการวิจัย และเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทประสบการณ์กลุ่ม
ที่มีค่ายิ่งต่อการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ที่ได้
กรุณาตรวจแบบทดสอบในการวิจัย รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ โคตรจรัส
และรองศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณราย ทรัพย์ประภา ที่ได้กรุณาให้การปรึกษา
และรองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ที่เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการพัฒนา
เครื่องมือ

ขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุน
ในการทำวิทยานิพนธ์

ขอบพระคุณผู้อำนวยการ เพื่อนครูแนะแนวโรงเรียนนารีรัตน์จังหวัด
แพร่ ขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยตลอดระยะเวลา
ในการรวบรวมข้อมูล

ขอบพระคุณพี่ เพื่อน และน้อง ๆ สาขาจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่านที่
ห่วงใยให้กำลังใจต่อผู้วิจัย ขอบพระคุณ คุณกชกร รัตนกุล ที่อนุเคราะห์
ในการพิมพ์ ขอบพระคุณ คุณเนาวรัตน์ ภัทรวีรานันท์ และนายแพทย์ชูวิทย์
ศรีใจวงศ์ น้องสาวน้องชายที่สนับสนุนและให้กำลังใจ

ขอบพระคุณ คุณสาธิต ณ ลำพูน และ คุณบุญทัน พาหา กัลยามิตร
ที่ให้กำลังใจ และคอยช่วยเหลือผู้วิจัยทุกอย่างตลอดมา ท้ายที่สุดกราบบูชาพระคุณ
พ่อและแม่ ผู้ให้ชีวิตและดูแลเอาใจใส่อนานาทรต่อการศึกษาเล่าเรียน และเกื้อกูล
ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูกเสมอ

กาญจนา ณ ลำพูน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน.....	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	25
สมมติฐานการวิจัย.....	25
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	25
ขอบเขตการวิจัย.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	27
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
กลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	64
รายการอ้างอิง.....	68
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก.....	77
ภาคผนวก ข.....	87
ภาคผนวก ค.....	91
ภาคผนวก ง.....	102
ภาคผนวก จ.....	141
ภาคผนวก ฉ.....	146
ภาคผนวก ช.....	148
ประวัติผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของ คะแนนแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3-4, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3.....	35
1.1 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3-4, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจ- เลือกอาชีพ.....	35
1.2 ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ ทูกี (Tukey) ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	36
1.3 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3-4, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจ เลือกอาชีพ.....	37
1.4 ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ ทูกี (Tukey) ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจ- เลือกอาชีพ.....	38
2 ตารางแสดงโครงสร้างกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทางอาชีพ แบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัย ส่วนบุคคล.....	41
3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน จากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ครั้งทดสอบก่อนการ ทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม.....	45

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	45
3.2 ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	47
4 ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง..	48
4.1 ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	48
4.2 ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	48
5 ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง..	49
5.1 ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	49
5.2 ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	50
6 ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง.....	51
6.1 ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	51
6.2 ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	51
7 ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	52
7.1 ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	52
7.2 ด้านความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	53

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
8	ตารางเปรียบเทียบระหว่างคะแนนดิบและระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ ของแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	88
8.1	แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ส่วนที่ 1 (ข้อ 1-2)..	88
8.2	แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ส่วนที่ 2 (ข้อ 3-18)..	89